

Salmonelloos Eestis 2024. aastal

2024. aastal registreeriti 103 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 7,5). Kõik haigusjuhud on laboratoorselt kinnitatud, neist 12 nukleiinhappe määramisega. Võrdlusena registreeriti 2023. aastal 169 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 12,7). Võrreldes 2023. aastaga, haigestumine on vähenenud 39,0% võrra.

Haigusjuhte registreeriti kõikides maakondades välja arvatud Hiiumaa ja Läänemaa. Suurem haigestumus 100 000 elaniku kohta oli Jõgevamaal (14,4), Pärnumaal (11,4), Tallinnas (10,6) ja Raplemaal (8,8).

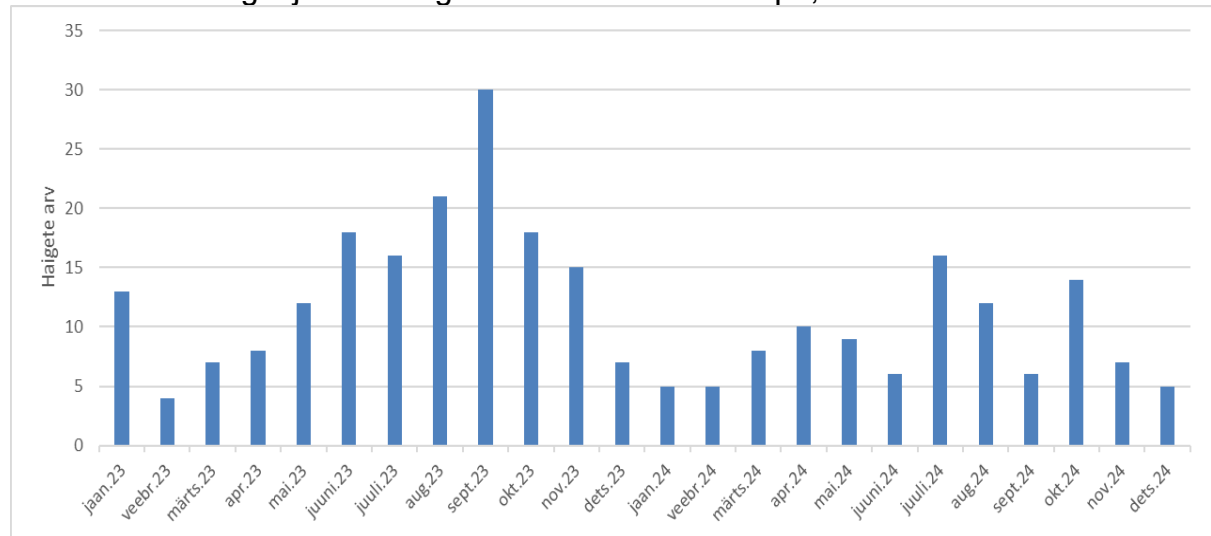
Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli *S. Enteritidis* (37,9%), monofaasiline *S. Typhimurium* (11,7%) ja *S. Typhimurium* (9,7%). 10,7% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2024. a

Piirkond	<i>S. Agona</i>	<i>S. Apeyeme</i>	<i>S. Bareilly</i>	<i>S. Bispebjerg</i>	<i>S. Bovismorbificans</i>	<i>S. Braenderup</i>	<i>S. Chester</i>	<i>S. Derby</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Fillmore</i>	<i>S. Fischerhuette</i>	<i>S. Infantis</i>	<i>S. London</i>	<i>S. Mbandaka</i>	<i>S. Mikawasima</i>	<i>S. Muenchen</i>	<i>S. Paratyphi B</i>	<i>S. Paratyphi B var Java</i>	<i>S. Saintpaul</i>	<i>S. Strathcona</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Typhimurium monof</i>	<i>S. Virchow</i>	<i>S. sp.</i>	Kokku	100 000 el. kohta	
Tallinn	1	1			1	1			13		1	3	2			1	3		2	1	3	7	1	6	48	10,6	
Harjumaa			1						9										2		2	2			16	8,7	
Hiiumaa																									0	0,0	
Ida-Virumaa							2		3																5	6,6	
Narva								1	1													1			3	5,2	
Jõgevamaa									2						1							1			4	14,4	
Järvamaa				1																					1	3,3	
Läänemaa																									0	0,0	
Lääne-Virumaa						1			2																3	5,0	
Põlvamaa									1																1	4,2	
Pärnumaa									4	1											2	1		2	10	11,4	
Raplamaa									1				1												1	3	8,8
Saaremaa																					1				1	3,1	
Tartumaa														1							1				1	3	1,8
Valgamaa									1																1	3,6	
Viljandimaa									2																1	3	6,6
Võrumaa																					1				1	2,9	
Kokku	1	1	1	1	1	2	2	2	39	1	1	3	3	1	1	1	3	2	2	2	10	12	1	11	103	7,5	
%	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,9	1,9	1,9	37,9	1,0	1,0	2,9	2,9	1,0	1,0	1,0	2,9	1,9	1,9	1,0	9,7	11,7	1,0	10,7			

Joonis 1.

Haigusjuhtude registreerimine kuude kaupa, 2023-2024

Tabel 2. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Seos toiduga	Serotüübi esinemine Eestis
S. Apeyeme	1	Tai	Ei selgunud	2015 - 1
S. Bareilly	2	Ei ole	Ei selgunud	2014 - 1, 2020-2023 - 3
S. Bispebjerg	1	Ei ole	Ei esinenud	2017-2021 - 3
S. Braenderup	1	Ei ole	Ei selgunud	2001-2007 - 3, 2013 - 1, 2018-2019 - 2
S. Fillmore	1	Ei ole	Ei selgunud	Ei esinenud
S. Fischerhuetten	1	Ei ole	Ei selgunud	Ei esinenud
S. London	3	Ei ole	Ei selgunud	1959-1979 - 62, 1980-1989 - 13
S. Mikawasima	1	Ei ole	Ei selgunud	2012 - 4
S. Saintpaul	2	Ühel juhul ei ole, ühel juhul Tai	Ei selgunud	2004 - 2, 2008-2012 - 6, 2015 - 1
S. Strathcona	1	Ei ole	Ei selgunud	2023 - 1

Tabel 3. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2024. a

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	t-ta		
M	3	10	3	4	10	4	3	3	4	8		52	50,5
N	1	6	3	4	8	7	3	5	5	9		51	49,5
Kokku	4	16	6	8	18	11	6	8	9	17	0	103	
%	3,9	15,5	5,8	7,8	17,5	10,7	5,8	7,8	8,7	16,5	0,0		

Mehed ja naised haigestusid võrdselt. Kogu haigestunutest 33,0% olid lapsed vanuses 0-14 aastat, 24,3% isikud vanuses 20-49 aastat ning 17,5% noorukid vanuses 15-19 a.

Kokku hospitaliseeriti 51 patsienti (49,5% haigete üldarvust).

Esines üks rühmaviisiline haigestumine 8, kaks nelja ja kolm kahe juhuga.

Koostaja: J. Epštein. Nakkushaiguste epidemioloogia osakond

23 juhul (22,3% üldarvust) toimus oletatavalt nakatumine väljaspool Eestit (Bulgaarias üks, Horvaatias üks, Itaalias üks, Kreekas üks, Lõuna-Koreas üks, Lätis üks, Saksamaal üks, Türgis 8, Tais neli, Tansaania üks, Valgevenes üks, Venemaal kaks).

Seost toiduga võib oletada 45 juhul, sh kanaliha 10 juhul, munad või toormune sisaldav toit viiel juhul, muu liha kuuel juhul, muu toit 9 juhul.

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 127 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 14 multiresistentset (kolme ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: kaks *S. Typhimurium* (kolme preparaadi suhtes), 8 monofaasilist *S. Typhimurium* (kolm kolme, kolm nelja ja kaks kuue preparaadi suhtes), kaks *S. Bareilly* (viie ja 7 preparaadi suhtes), üks *S. Enteritidis* (viie preparaadi suhtes) ja üks *S. Infantis* (kolme preparaadi suhtes).

11,0% kultuuridest on resistentsed sulfoonamiidide, 11,0% tetratsükliini, 12,6% ampitsilliini ja 26,0% tsiprofloksatsiini/nalidiksiinhape suhtes.

67,7% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2024. a

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Amikatsiin	120	1	121
Ampitsilliin	111	16	127
Asitromütsiin	118	1	119
Gentamütsiin	124	3	127
Klooramfenikool	124	3	127
Kolistiin	120	5	125
Meropeneem	127		127
Nalidiksiinhape	94	33	127
Sulfoonamiidid	113	14	127
Tetratsükliin	113	14	127
Tigetsükliin	125	2	127
Trimetoprim	123	4	127
Tsefotaksiim	126	1	127
Tseftasidiim	126	1	127
Tsiprofloksatsiin	98	29	127